

prima instanță: I. Rabei
(Judecătoria Rîșcani)

dosarul nr.2rac-332/17

instanța de apel: S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza
(Curtea de Apel Bălți)

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii : Galina Stratulat, Ala Cobăneanu, Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către avocatul Lilian Prutean în interesele Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic” împotriva Societății cu răspundere limitată „Darurile Basarabiei” intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Diarom” și Petru Chericheș cu privire la încasarea sumei,

și cererea reconvențională depusă de Societatea cu răspundere limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Dalser Logistic” și menținută hotărârea Judecătoria Rîșcani din 10 noiembrie 2016, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La data de 19 iulie 2013, SRL „Dalser Logistic” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Darurile Basarabiei” intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Diarom” și Petru Chericheș cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 04 mai 2012 SRL „Darurile Basarabiei” a încheiat cu SRL „Dalser Logistic” un contract-comandă de transport și expediție. Conform acestui contract SRL „Dalser Logistic” urma să presteze servicii de transport a răsadului de copaci și respectiv, SRL „Darurile Basarabiei” urma să se achite cu costul de transport în sumă de 1550 euro. Această sumă urma a fi achitată în lei, conform cursului BNM la data devămării mărfii, care s-a stabilit a fi data de 12 mai, iar suma în lei constituia 25592,98 lei.

Până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată SRL „Darurile Basarabiei” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale privind achitarea pentru transportarea mărfii.

La solicitările extrajudiciare de a soluționa litigiul, partea pîrîită nu a reacționat, și în final a refuzat achitarea sumei datorate.

Solicită SRL „Dalser Logistic” încasarea forțată de la SRL „Darurile Basarabiei” în beneficiul său a datoriei în mărime de 25592,98 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 148 euro și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea litigiului.

La data de 04 octombrie 2013, pîrîtul SRL „Darurile Basarabiei” a depus o acțiune reconvențională împotriva SRL „Dalser Logistic” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în mărime de 16380 euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat, că în corespundere cu prevederile contractului de transport-expediție din 04 mai 2012 SRL „Dalser Logistic” s-a obligat să transporte SRL „Darurile Basarabiei” răsad de copaci din Santa Maria di Zevio, Verona, Italia, în s. Beliceni Vechi r-nul Sîngerei. Potrivit pct. 5, 9 din contract, copacii urmau să fie transportați în refrigerator la temperatura de +2/4 grade C. La data de 12 mai 2012, autocamionul refrigerator a ajuns la destinație.

Prin actul de stabilire a faptului din data de 12 mai 2012, s-a constatat, că la data de 12 mai 2012 ora 12.00 în momentul deschiderii refrigeratorului ce a livrat puieti de mere în cantitate de 4545 bucăți, s-a stabilit că temperatura înăuntru refrigeratorului era de 11 grade cu plus și nu de 2 grade cu plus, conform prevederilor contractuale. Șoferul autocamionului a recunoscut, că a transportat două tipuri de încărcături, care urmau a fi transportate la temperaturi diferite, una la plus 2 grade C, alta la plus 13 grade C, astfel a decis să transporte încărcăturile la temperatura de plus 11 grade C. Timpul de transportare a fost de 5 zile. În scrisoarea de transport s-a făcut mențiunea respectivă, că s-a încălcat regimul de transport. Deși, SRL „Darurile Basarabiei” a întreprins măsuri urgente de plantare a puietilor, în speranța de a-i salva, aceștia totuși în toamnă s-au uscat ca urmare a încălcării regimului termic de transportare. Costul prejudiciului cauzat este de 16380 euro.

Prin urmare, solicită SRL „Darurile Moldovei” încasarea de la SRL „Dalser Logistic” a prejudiciului material în mărime de 16380 euro.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani din 03 iunie 2014, acțiunea inițială depusă de SRL „Dalser Logistic” a fost admisă parțial. A fost încasat de la SRL „Darurile Basarabiei” datoria în sumă de 25592,98 lei, dobînda de întârziere în sumă de 148 euro sau echivalentul în lei moldovenești calculați la momentul executării hotărîrii, cheltuielile de judecată în sumă de 767,78 lei sub formă de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4000 lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Iar, acțiunea reconvențională înaintată de către SRL „Darurile Basarabiei” a fost admisă integral. A fost încasat din contul SRL „Dalser Logistic” în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei” suma prejudiciului material în mărime de 16380 euro, în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărîri. A fost încasat din contul SRL „Dalser Logistic” în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei” cheltuielile de achitare a taxei de stat în sumă de 8655 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2015, a fost admis apelul declarat de către SRL „Dalser Logistic”, casată hotărîrea Judecătoriai Rîșcani din 03 iunie 2014 cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 10 noiembrie 2016, acțiunea inițială depusă de SRL „Dalser Logistic” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Iar, acțiunea reconvențională înaintată de către SRL „Darurile Basarabiei” a fost admisă integral. A fost încasat din contul SRL „Dalser Logistic” în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei” suma prejudiciului material în mărime de 16380 euro, în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării prezentei hotărîri. A fost încasat din contul SRL „Dalser Logistic” SRL în beneficiu SRL „Darurile Basarabiei” cheltuielile de plată a taxei de stat în sumă de 8655 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 14000 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la data de 07 decembrie 2016, SRL „Dalser Logistic” a depus apel nemotivat, iar la data de 25 aprilie 2017 a depus apel motivat, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii inițiale și respingere a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către SRL „Dalser Logistic” și menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 10 noiembrie 2016.

La data de 04 august 2017, avocatul Lilian Prutean în interesele SRL „Dalser Logistic” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare, sau emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii inițiale și respingere a acțiunii reconvenționale.

Recurentul, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, deoarece sunt neîntemeiate.

Consideră că instanța de apel n-a constatat și n-a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii. Nu au fost dovedite circumstanțele considerate de ambele instanțe ca fiind stabilite. Or, concluziile instanței de apel și a primei instanțe, expuse în hotărîre și decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La caz, menționează că instanța de apel prematur s-a expus asupra netemeinicii apelului, or, acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Darurile Basarabiei”, la 04 octombrie 2013 este depusă tardiv, deoarece contractul de transport a fost încheiat la 04 mai 2012, iar la data de 12 mai 2012, autocamionul refrigerator cu nr. IF04JIA/CS20DON a ajuns la destinație, unde din start a fost întâmpinat de reprezentanții SRL „Darurile Basarabiei”. Tot în aceeași zi, la ora 12.00, a fost întrunită comisia în componența șoferului autocamionului refrigerator, cu nr. IF04JIA/CS20DON, Chericheș Petru, șeful compartimentului SRL „Euroforța” Nicorici Ivan și inspectorul fitosanitar mun. Bălți, Buga Galina, care au întocmit actul prin care au stabilit, că temperatura din refrigerator constituia +11 C.

Prin urmare, din spusele reprezentanților SRL „Darurile Basarabiei” tot în aceeași zi au fost contactați reprezentanții și partenerii din Italia și Franța, pentru consultații și aplicarea unor eventuale măsuri, care, au relatat că transportarea răsadului la temperatura de +11 deja au provocat consecințe ireversibile și fără o posibilitate reabilitare.

Mai menționează că de către comisie s-a conchis de la fața locului și de către reprezentanții din Franța și Italia, despre pierderea totală și imposibilitatea reabilitării producției, urma ca termenul de prescripție să curgă din ziua constatării faptei, iar acțiunea prealabilă și în acțiunea de intentarea în instanță urmau să aibă loc în interiorul termenului sus-specificat și nu la 04 octombrie 2013, peste 1 an și 4 luni.

Conform art. 267 alin. (1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată dreptul încălcat, este de 3 ani, iar potrivit art. 268 lit. d) Codul civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile, privind litigiile ce izvorăsc din contractul de transport.

Conform art. 272 Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Raportând la caz prevederile sus enunțate, este cert faptul că, depășirea termenului de înaintare a acțiunii duce la pierderea dreptului la acțiune a intimaților-reclamanți SRL „Darurile Basarabiei”, și în consecință, este inadmisibilă repunerea părților în termenul de înaintare a acțiunii, iar speței este aplicabil termenul de un an de zile, în interiorul căruia transportatorul, se poate adresa cu acțiune către client cu cerere de încasare a costului serviciului pentru transportarea mărfurilor, care va începe să curgă peste 3 luni de la data încheierii contractului-comandă de transport, cu condiția că, în prealabil a înaintat o pretenție pârâtului.

În acest context, este de accentuat că, contractul-comandă a fost încheiat la 04 mai 2012, iar cererea de chemare în judecată prin care se solicită încasarea datoriei în mărime de 16380 euro, datează cu 04 octombrie 2013, fapt ce a dus inevitabil la încălcarea termenului de prescripție prevăzut de art. 1021 alin. (1) Codul civil. Or, termenul adresării SRL „Darurile Basarabiei” cu cerere de chemare în judecată și-a început curgerea în ziua expirării termenului de 3 luni de la data încheierii contractului, așa cum prevede art. 1021 alin. (2) Codul civil, și este de un an de zile.

La caz, nu este de acord nici cu argumentul instanțelor inferioare cu privire la prezența culpei grave, or aceasta nu a fost probată prin prisma art. 118 CPC. La data de 10 octombrie 2017, SRL „Darurile Basarabiei” au depus referință prin care au solicitat declararea recursului depus de SRL „Dalser Logistic” ca fiind inadmisibil.

La data de 10 octombrie 2017 SRL „Darurile Basarabiei” a prezentat referință pe marginea recursului depus de SRL „Dalser Logistic” solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil sau ca neîntemeiat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017, recursul declarat de către avocatul Lilian Prutean în interesele SRL „Dalser Logistic” a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Bălți este emisă la 30 mai 2017. La data de 23 iunie 2017 atît SRL „Dalser Logistic” cît și avocatul Lilian Prutean au recepționat copia deciziei motivate a instanței de apel (f.d. 97, 98), iar la 04 august 2017, adică în termenul prevăzut de lege, avocatul Lilian Prutean în interesele SRL „Dalser Logistic” a declarat recurs.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul neîntemeiat care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că înaintînd acțiunea în judecată împotriva SRL „Darurile Basarabiei”, SRL „Dalser Logistic” a solicitat încasarea de la SRL „Darurile Basarabiei” a cheltuielilor de transport în sumă de 25592,98 lei, a dobînzii de întîrziere în sumă de 148 euro și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu judecarea cauzei date.

La rîndul său, SRL „Darurile Basarabiei” a formulat o acțiune reconvențională împotriva SRL „Dalser Logistic” solicitînd respingerea acțiunii inițiale ca fiind neîntemeiată și admiterea acțiunii reconvenționale cu încasarea de la SRL „Dalser Logistic” a prejudiciului material cauzat pentru marfa deteriorată în sumă de 16380 euro sau echivalentul lor în lei moldovenești la momentul executării hotărîrii și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii inițiale și admiterii acțiunii reconvenționale înaintate de SRL „Darurile Basarabiei”.

Instanța de apel, verificînd legalitatea hotărîrii primei instanțe, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii și avînd la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia legalității hotărîrii primei instanțe și netemeinicia apelului declarat de către SRL „Dalser Logistic”, reprezentată de avocatul Lilian Prutean.

Din cererea de recurs rezultă că recurentul SRL „Dalser Logistic” a contestat legalitatea hotărîrilor judecătorești doar în partea admiterii acțiunii reconvenționale, și prin urmare, instanța de recurs se va referi doar la argumentele recurentului în sensul dat.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă cu certitudine faptul că, SRL „Darurile Basarabiei” și SRL „Dalser Logistic” au încheiat un contract comandă de transport și expediție,

conform căruia SRL „Dalser Logistic” s-a obligat să transporte puieti de pomi din Santa Maria di Zevio, Verona, Italia în satul Beliceni Vechi, raionul Sîngerei, iar respectiv SRL „Darurile Basarabiei” să achite costul transportului în sumă de 1550 euro. Această sumă urma a fi achitată în lei conform cursului BNM la data devamării mărfii, care s-a stabilit a fi data de 12 mai 2012.

S-a mai stabilit că la data de 14 iunie 2013 în adresa SRL „Darurile Basarabiei” a fost expediată o reclamație prin care s-a solicitat achitarea datoriei în mărime de 1550 euro.

La fel, din actele cauzei și anume din actul de stabilire a faptului din 12 mai 2012 s-a stabilit că în momentul deschiderii refrigeratorului ce a transportat puieti de mere în cantitate de 4545 bucăți, s-a stabilit că temperatura înăuntrul refrigeratorului era de 11 grade cu plus și nu de 2 grade cu plus, conform prevederilor contractuale (f.d. 29, vol.I).

Iar, la data de 12 ianuarie 2013 SRL „Darurile Basarabiei” a înaintat către SRL „Dalser Logistic” o reclamație prin care solicită ca în decurs de 5 zile bancare să restituie prin virament bancar în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei” suma de 16380 euro, drept prejudiciu cauzat în urma executării necorespunzătoare a condițiilor contractului de transport și expediție din 04 mai 2012 (f.d. 30, vol. I).

Ca urmare, avînd în susținere cele menționate, instanța de recurs conchide că justificat instanțele de judecată au concluzionat precum că din cumulul probelor administrate în cadrul judecării cauzei confirmă incontestabil faptul onorării de către SRL „Dalser Logistic” a condițiilor contractuale și anume de transportare a mărfii, răsad de copaci, însă ultima nu a executat această obligație în modul corespunzător, dînd dovadă de rea credință.

Ca urmare, fiind transportat răsadul de copaci din Italia în Republica Moldova a fost schimbată temperatura din refrigerator care era prevăzută în contractul de transport și anume de la 2 grade plus la 4 grade plus, încărcătura fiind transportată la temperatura de plus 11 grade, faptul dat este confirmat de către reprezentantul SRL „Darurile Basarabiei” cît și șoferul SRL „Dalser Logistic”.

Astfel, în aceste condiții, la caz, necesită a fi raportate prevederile art. 666 alin. (1) și (2) Codul civil, care indică că contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art. 195 Codul civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

La acest capitol, este necesar de a reitera și prevederile art. 980 alin. (1) Codul civil, potrivit căruia prin contractul de transport, o parte (căraș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Sunt relevante cazului și prevederile art. 512 alin. (1) Codul civil, din care rezultă că în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Conform art. 513 alin. (1) Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Raportând la caz prevederile enunțate în coroborare cu cele stabilite, instanța de recurs conchide că, căraușul SRL „Dalser Logistic” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale și anume de a transporta marfa în condițiile stipulate în contract.

La caz, menționează instanța de recurs că în contractul de transport nu este indicat că în afară de marfa care urma a fi transportată către SRL „Darurile Basarabiei” și anume răsad de copaci urma a fi transportată și o altă marfă către un alt agent economic, care urma a fi transportată în alte condiții, or, afirmațiile SRL „Dalser Logistic” precum că SRL „Darurile Basarabiei” cunoștea de faptul că vor fi încărcate mai multe categorii de marfă, nu pot fi reținute și urmează a fi respinse ca fiind declarative și lipsite de suport probatoriu.

Instanța de recurs mai consideră necesar de reiterat și prevederile art. 1007 alin. (1) Codul civil, căraușul răspunde pentru distrugerea, pierderea totală sau parțială ori pentru deteriorarea încărcăturii în măsura în care distrugerea, pierderea sau deteriorarea a avut loc între momentul preluării și cel al livrării, precum și pentru depășirea termenului de livrare. Căraușul este ținut, de asemenea, să repare prejudiciul cauzat prin neexecutarea altor obligații contractuale. Mărimea pretenției de despăgubire poate fi limitată prin contract.

Iar, conform art. 1019 Codul civil, căraușul nu poate invoca dispozițiile din prezenta secțiune care exclud sau limitează răspunderea sa ori care răstoarnă sarcina probei dacă prejudiciul a fost cauzat cu intenție sau din culpă gravă.

Cu referire la norma citată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță cât și instanța de apel just au stabilit că asigurarea integrității încărcăturii transportate este una dintre obligațiile de bază a căraușului de transport. Căraușul este răspunzător de executarea transportului, din momentul primirii mărfii la punctul de expediere și pînă la cel al eliberării, la destinație.

Prin urmare, reieșind din probatoriul speței, Colegiul constată, că este evidentă culpa gravă a SRL „Dalser Logistic” în ceea ce ține de cauzarea prejudiciului SRL „Darurile Basarabiei”. Mai mult, SRL „Dalser Logistic”, pe parcursul examinării cauzei nu a negat, că puietii de măr urmau a fi transportați conform prevederilor contractului la o temperatură de +2/4 grade, însă au fost transportați la o temperatură de +11 grade.

Prin urmare nu pot fi reținute afirmațiile recurentului, că regimul de temperatură de transportare a fost schimbat din proprie inițiativă de șoferul Petru Chericheș, deoarece aceasta este apreciată ca o modalitate de plasare a vinei pentru transportarea necorespunzătoare pe seama șoferului, or nu a prezentat nici o probă, care ar confirma, că a acționat cu toată diligența întru asigurarea transportării mărfii la temperatura stabilită în contract și că există careva circumstanțe care ar exclude răspunderea sa.

Astfel, s-a stabilit că SRL „Darurile Basarabiei” potrivit facturii fiscale, a achitat suma de 16380 euro pentru puietii de pomi, care în urma transportării necorespunzătoare s-au uscat și au pierit, fapt ce rezultă din actul de constatare și ieșire la fața locului din 03.09.2012, ordinul nr.16 din 04.09.2012, ordinul nr.13 de creare a comisiei de constatare a prejudiciului, acte de constatare cu ieșire la fața locului din 23.07.2012, nota de serviciu din 19.07.2012 și actul de trecere la pierderi nr.8 din 10.09.2012.

Tot aici, instanța de recurs mai reține și prevederile art.1014 alin.(1),(3) Codul civil, dacă, în baza dispozițiilor din prezenta secțiune, transportatorul trebuie să plătească despăgubiri pentru pierderea totală ori parțială a încărcăturii, despăgubirea se va calcula în funcție de valoarea încărcăturii la locul și din momentul preluării. În afară de plata despăgubirilor prevăzute la alin.(1), urmează a fi restituite taxele de transport, taxele vamale și alte cheltuieli de transport, și anume, în cazul pierderii totale a încărcăturii - integral, iar în cazul pierderii parțiale -parțial.

Iar conform art. 1015 Codul civil, la deteriorarea încărcăturii, cărașul poartă răspundere egală cu diminuarea valorii încărcăturii. Întinderea despăgubirii se determină conform art.1014 alin. (1), (2) și (4).

În cazul în care întreaga încărcătură este depreciată în urma deteriorării, despăgubirea calculată conform alin.(1) nu poate depăși suma care ar fi trebuit plătită în situația pierderii totale.

Reieșind din normele de drept enunțate, instanța de recurs conchide că instanțele ierarhic inferioare în cazul dat au ajuns la concluzia admiterii acțiunii reconvenționale cu încasarea de la recurent în beneficiul intimatului a prejudiciului material în sumă de 16380 euro, cauzat prin deteriorarea mărfii, a puieților de măr.

Este apreciată critic și susținerea recurentului cu privire la faptul că SRL „Darurile Basarabiei” a depus acțiunea reconvențională cu încălcarea termenului de prescripție de înaintare a acțiunii ce constituie un an, or din art. 1021 alin. (1) din Codul civil, rezultă că termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an. În cazul intenției sau al culpei grave, termenul de prescripție este de 3 ani.

În acest context, instanța de recurs reține că în speța dată raportului de transport auto de mărfuri se va aplica o prescripție de trei ani, ori raportul litigios este între destinatarul SRL „Darurile Basarabiei” și cărașul SRL „Dalsler Logistic” privind încasarea sumei, termenul de prescripție la înaintarea unei asemenea acțiunii este de 3 ani. Cu atât mai mult că în speță este invocată din start și dovedită culpa gravă a cărașului prin transportarea necorespunzătoare a încărcăturii.

Nu poate fi reținută și sunt neîntemeiate argumentele recurentului SRL „Dalsler Logistic” cu privire la aceea că instanțele de judecată s-au expus asupra cererilor formulate de reclamant în acest proces în lipsa SC „Diarom” SRL și a lui Chericheș Petru din România și că astfel au fost încălcate drepturile acestora, deoarece argumentele date au fost invocate și în instanțele inferioare, fiind motivată poziția instanțelor de judecată și asupra cărora acestea s-au expus deja, iar recurentul nu a demonstrat interpretarea eronată a normelor legale materiale sau procedurale.

Referitor la argumentele recurentului precum că pe pagina web a intimatului sînt plasate informații precum că întreprinderea este prosperă, avînd plantați copaci în perioada 2011 – 2013, iar în acțiunea reconvențională afirmă că în urma transportării necorespunzătoare a copacilor din mai 2012 a suferit prejudicii, în acest sens corect instanța de apel a reținut că scopul plasării informației pe pagina web este de a-și promova compania, astfel nefiind relevante acestui scop plasarea informațiilor privind nereușitele și pierderile suportate.

În speță, important este de menționat și corectitudinea concluziei instanțelor inferioare cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată de la SRL „Dalser Logistic” în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei”.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 96 alin. (1) și (1¹) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistența juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Cu referire la dispozițiile citate, se atestă drept corectă concluzia primei instanțe susținută de instanța de apel cu privire la încasarea de la SRL „Dalser Logistic” în beneficiul SRL „Darurile Basarabiei” a cheltuielilor de judecată suportate de ultima și anume a dumei de 8655 lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale și suma de 14000 lei cheltuieli de asistență juridică.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea sunt similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei și care au fost supuse aprecierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție mai constată că, instanța de apel la emiterea deciziei contestate a cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect a soluționat litigiul dat în conformitate cu art. 130 CPC, iar argumentele recurentului sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute cu atât mai mult că argumentele date au servit obiect de studiu atât în prima instanță cât și în instanța de apel.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul, că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Lilian Prutean în interesele Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic”.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017 și hotărârea Judecătorei Rîșcani din 10 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic” împotriva Societății cu răspundere limitată „Darurile Basarabiei” intervenienți accesorii Societatea cu răspundere limitată „Diarom” și Petru Chericheș cu privire la încasarea sumei, și cererea reconvențională depusă de Societatea cu răspundere limitată „Darurile Basarabiei” împotriva Societății cu răspundere limitată „Dalser Logistic” cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Galina Stratulat

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru